АГЕНТИИ ОМОРИ НАЗДИ ПРЕЗИДЕНТИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН

Бо Протоколи Ҷаласаи Комиссияи
Ҷумҳуриявии мусоидати
баруйхатгирии кишоварзии
Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 4 майи соли 2013
№ 2 тасдиқ карда шудааст.

ДАСТУРАМАЛ
БАРОИ ПУР КАРДАНИ САВОЛНОМАИ БАРӮЙХАТГИРИИ КИШОВАРЗӢ ДАР ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН

шакли 1- БК

(Барои корхонаҳои кишоварзӣ, хоҷагиҳои ёрирасони вазорату идораҳо, хоҷагиҳои ҷангал, муассисаҳои таълимию истеҳсолӣ ва дигар корхонаҳои давлатӣ)

Барои гирифтани ҷавоб ба тамоми саволҳоятон оид ба шакли 1-БК бо телефони боварии Агентии омор 8 – 312 – 227 – 58 - 51 муроҷиат намоед.

(аз рӯзҳои душанбе то ҷумъа аз соати 8-00: то 17-00:)

ш. ДУШАНБЕ – 2013

МУҚҚАДИМА

Саволномаи 1-БК «Баруйхатгирии кишоварзӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон», барои корхонаҳои кишоварзӣ, хоҷагиҳои ёрирасони вазорату идораҳо, хоҷагиҳои ҷангал, муассисаҳои таълимию истеҳсолӣ ва ғайраҳо пешбинӣ шудааст. Саволнома аз тарафи тамоми замин-истифодабарандагон, истеҳсолкунанадагони маҳсулоти кишоварзӣ, хоҷагиҳои ҷамоавие, ки ба истеҳсоли маҳсулоти кишоварзӣ машғул ҳастанд, ба мақомоти омори маҳаллӣ ба мустақилон аз рӯи дастурамали мазкур пур карда месупоранд. Дар бораи махфӣ нигоҳ доштани маълумотҳо кафолат дода шудааст. Мувофиқи Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи омори давлатӣ» аз соли 2010, моддаи 16 банди 4 «Паҳн намудани иттилооти аввалияи оморӣ танҳо бо розигии воҳидҳои оморӣ, ки иттилоотро пешниҳод менамоянд, амалӣ шуда метавонад» ва банди 5 «субъектҳои баҳисобгирии омори расмӣ ҳимоя ва махфӣ нигоҳ доштани маълумотҳоро таъмин менамоянд…», тамоми иттилоот ба таври қатъӣ дар намуди маълумотҳои ҷамъбастӣ (масалан «ноҳия» ё «ҷамоат» истифода бурда мешаванд. Шахсони мутасаддӣ (сармуҳосиб, сарагроном ва сарзоотехник), роҳбари хоҷагӣ шаффофияти маълумотҳоро бояд таъмин намоянд. Рамзи «№ сумка» ва «№ хоҷагӣ» дар қисмати болоии саволнома (саҳифаи 1) аз тарафи мақомоти маҳаллии омор гузошта мешавад.

Ҳамчунин дар қисмати болоии саволнома рамзи муваққатии дуаломата мавҷуд аст, ки аз тарафи шахсоне, ки саволномаро пур мекунанд, мувофиқи номнависи категорияи хоҷагиҳо, ба варақи охирини саволнома гузошта мешавад (саҳифаи 12).

Дар фарқият аз саволномаи «Шакли 2 – БК (барои хоҷагӣ) саволномаи Шакли 1 – БК воҳидҳои асосии зеринро дорад: «гектар» барои андозаи масоҳати замини кишоварзӣ ба «сентнер» барои миқдор.

Диққат: 1 гектар = 100 сотих
1 сентнер = 0,1 тонна = 100 кг, 1 тонна = 10 сентнер

Дар қисми болоии саволнома катакчаи дурақама оиди рамзи муваққатӣ ҷой дода шудааст, ки он аз саҳифаи охирини саволнома яке аз рамзҳо доир ба намуди хоҷагӣ пур карда мешавад.

ҚОИДАИ ПУР КАРДАНИ САВОЛНОМАҲО

Дар катакчаҳо рақамҳо аз тарафи чап, калимаҳо аз тарафи рост навишта мешаванд. Сатрҳо ва сутунҳое, ки барои хоҷагии дахлдор ба кор бурда намешаванд, набояд пур карда шаванд, яне онҳо холӣ боқӣ мемонанд.

Шахсоне, ки саволномаро пур мекунанд, бояд аниқу равшан ва хоно нависанд, вақте, ки онҳо саволномаро пур мекунанд.

Навиштани рақамро мутобиқи намунаи зер иҷро намоед:

Дар ҳолати содир кардани ғалатӣ, ҳангоми пур кардани саволномаҳо, рақамҳои гузошташуда ё навиштаҳои надуруст бояд ба таври аниқ хат кашида ва аниқу фаҳмо ислоҳкарда шуда бошанд.

ҚИСМИ I. МАЪЛУМОТИ УМУМӢ ДАР БОРАИ ХОҶАГӢ

Дар қисми I аз саволи 1 то саволи 10 маълумот дар бораи хоҷагӣ суроғаи хоҷагӣ, яъне хоҷагии мазкур дар кадом деҳа, ҷамоат ҷойгир шудааст, саволи 5 номи пурраи хоҷагӣ аз тарафи чап навишта мешавад, саволи 6 ному насаб, 7 – ҷинси роҳбари хоҷагӣ, 8- синну соли роҳбари хоҷагӣ, 9 маълумоти роҳбари хоҷагӣ, 10- рақами

мушаххаси андозсупоранда навишта мешавад. Шахсоне, ки саволномаро пур мекунанд, ҳангоми пур кардани саволҳои 1 ва 2 рамзҳоро намегузоранд, аммо номи «ҷамоат / шаҳрак» ва «деҳа / қишлоқ»-ро аник ва хоно бояд нависанд. Рамзҳои саволҳои 1 ва 2 ҳангоми коркарди мутамарказӣ гузошта мешаванд. Ғайр аз рамзҳои саволҳои 1 ва 2 ба ҳамаи саволҳои фасл, аз он ҷумла ҷиҳати пур кардани «Рақами мушаххаси андозсупоранда» (саволи 1) ҷавоб додан лозим аст.

ҚИСМИ II. ЗАМИНҲОИ КИШОВАРЗӢ

Фасли II дар худ заминҳои истифодашавандае, ки ба хоҷагӣ тааллуқ доранд, дар бар мегирад. Шахсоне, ки саволномаро пур мекунанд, бояд ҳамаи замин, аз ҷумла он замине, ки ба хоҷагӣ вобаста карда шудааст, ба иҷора дода шудааст, чи ба шахсони хусусӣ ва чи ба дигар субъектҳои хоҷагидор нишон диҳанд. Дар ҳолате, ки агар хоҷагӣ заминро аз дигар субъектхои хоҷагидор (хоҷагиҳои деҳқонӣ ва ғайраҳо) ба иҷора гирифта бошад, дар он сурат ин замин ба саволномаи хоҷагии мазкур – иҷоракор нишон дода намешавад. Онҳо дар хоҷагии иҷорадиҳанда ба ҳисоб гирифта мешаванд. Дар сутунҳо ҳамагӣ, аз он ҷумла замини обӣ ва ба ғайр аз он, шартан обёришаванда нишон дода мешавад. Шартан обёришаванда ҳамон намуди заминҳое ба ҳисоб меравaнд, ки вобаста ба шароити иқлим ҳар сол обёрӣ карда намешаванд. Дар сатри 01- заминҳои таъиноти кишоварзӣ, 02- заминҳои шудгоршаванда, 03- алафдаравҳо, 04- чарогоҳҳо, 05- заминҳои партов, 06- аз замини партов, истифоданашаванда, 07- боғу буттамева ва сатри 08- токзорҳо нишон дода мешавад.

ҚИСМИ III. ИСТИФОДАБАРИИ ЗАМИН БАРОИ ҲОСИЛИ СОЛИ 2013

Ҷадвали 1

Дар қисми III тарзи истифодабарии замин дар соли 2013, майдони кишти зироатҳо ва ҷамъоварии ҳисол нишон дода мешавад. Агар хоҷагии мазкур соли 2012 зироатҳои тирамоҳӣ (гандум, ҷавдор ва ҷав) кишт карда бошад, дар сатрҳои 10,20,30 нишон медиҳад. Агар дар тирамоҳи соли 2012 зироатҳои баҳорӣ кишт карда бошад, ба монанди сабзавот, картошка ва алафҳои бисёрсола (юнучқа, эспарсет), он гоҳ чунин кишти дар майдони кишти зироатҳо дар баҳори соли 2013 нишон дода мешаванд. Дигар намуди зироатҳо аз сатри 40 то сатри 416 бо намудҳои алоҳида ва майдони кишти умумӣ, аз он ҷумла дар заминҳои обӣ нишон дода мешаванд. Дар сатри 420 майдони кишти ҳамаи намуди зироатҳо ва сатри 430 кишти байни қаторҳои боғ ба ҳисоб гирифта мешаванд.

Кишти зироате, ки дар байни киштзори қаторҳои дарахтон аз рӯи нақша анҷом дода шудааст, зироати кишоварзӣ ҳисобида мешавад. Дарахти алоҳида, ки дар байни киштзори зироатҳо шинонда шудааст, қатори дарахтон ҳисобида намешавад.

Дар сатрҳои 440 то 446 масоҳати замини гармхонаҳо барои парвариши мевагиҳои ситрусӣ ва сабзавот нишон дода мешавад. Дар сатри 445 масоҳати гармхонаҳои доимоамалкунанда, яъне иншоотҳои сохташуда нишон дода мешавад. Агар ниҳол ё зироат сим кашида бо плёнка пӯшонида парвариш карда шавад, он гоҳ ин намуд гармхона мавсимӣ ҳисоб карда мешавад. Майдони кишти асосии зироат дар сутуни 1, ҷамъоварии ҳосили кишти зироати асосӣ дар сутуни 2 ва аз он ҷумла: майдони кишти зироат дар заминҳои обӣ дар сутуни 3 ва ҷамъоварӣ ҳосили он дар сутуни 4 нишон дода мешавад.

Ба ғайр аз ин дар сутунҳои 5 ва 6 майдони кишти такрории зироатҳо ва ҷамъоварии ҳосил ба ҳисоб гирифта мешавад. Зироатҳое, ки такроран кишт карда

мешаванд, инҳо асосан шолӣ, лубиё, мош, арахис, картошка, сабзавот, зироатҳои хӯроки чорво мебошанд.

Мисол:Дар ҳолате,ки агар як ва ҳамон зироат (масалан, шолӣ) такроран кишт шуда бошад, дар он сурат сутунҳои 1 – 6 пур карда мешаванд, агар дар ҳолате, ки масалан, баъди картошка кишти такрорӣ ҷуворимакка барои силос ба ҷо оварда шуда бошад, дар он сурат сутунҳои 5 – 6 дар сатри «картошка» холӣ боқӣ мемонанд, дар сатри «ҷуворимакка барои силос» сутунҳои 5 – 6 пур карда мешаванд, сутунҳои 1 – 4 холӣ боқӣ мемонанд.

Ҷуворимакка барои дон дар сатри 80 ба ҳисоб гирифта мешавад. Ҷуворимакка барои дон - ин яъне донаш пурра пухта расидагӣ дар сутуни 1 майдони кишти ҷуворимакка ва дар сутуни 2 вазни сутаи ҷуворимакка ҳисоб карда мешавад, агар дар мавриди дунбул ё хом будани дони ҷуворимакка ҷамъоварӣ карда шавад, он гоҳ майдони кишт ва ҳосили он агар кишти асосӣ бошад, дар сутунҳои 1 ва 2 сатри 413 ва агар кишти такрорӣ бошад, дар сутунҳои 5 ва 6 сатри 413 ба ҳисоб гирифта мешавад. Яъне ҷуворимакка барои силос ва хуроки сабз дар сатрҳои зикргардида ба ҳисоб гирифта мешавад. Майдони умумии кишти такрории зироатҳо дар сутуни 5 сатри 420 ва аз он ҷумла байни қаторҳои боғ дар сатри 430 ба ҳисоб гирифта мешавад. Зироатҳое, ки дар байни қатори боғ, яъне плантатсияи боғ шинонда шуда ҳастанд, дар сатри 430 фақат майдони кишти умумии ҳамаи намуди зироат дар шакли ҷамъ, аз ҷумлаи сатри 420 нишон дода мешавад. Агар ниҳолҳои бисёрсола ба таври алоҳида шинонда шуда бошанд, боғ ҳисоб карда намешавад. Дар сатрҳои 500 (тайёр кардани хасбеда) ва 510 (тайёр кардани коҳ) танҳо ҳаҷми маҳсулоти истеҳсолкардаи хоҷагӣ нишон дода мешавад.

⇨ Ҷадвали 2 ва 3

Масоҳати боғу токзор дар алоҳидагӣ (плантатсия) аз рӯи схемаи шинондашуда дар сатрҳои 10 то 300 Ҷадвали «Майдони боғу токзорҳо ва ҷамъоварии ҳосил» нишон дода мешавад. Дар сатрҳои 310 майдони токзорҳо аз руи схема шинондашуда (плантатсия) ва аз он ҷумла дар сатрҳои 311 наъвҳои хурданибоб ва 312 барои истеҳсоли шароб нишон дода мешавад. Миқдори дарахтони мевадиҳандаи дар алоҳидагӣ шинондашуда ва ангур дар ҳавлӣ, дар атрофи участкаи наздиҳавлигӣ бо намудҳо дар ҷадвали 3 қисми 3 саволнома бо адад нишон дода мешаванд. Токи ангур новобаста аз оне, ки чойлоб карда шудааст ё не, дар плантатсия масоҳат нишон дода мешавад.

Намудҳои интродуксионӣ ва маҳаллию ватании зироатҳои кишоварзӣ, дарахтони мевадиҳанда ва ангур тибқи замимаи 1 Дастурамали мазкур муайян карда мешаванд.

Дар ҳолате, ки агар хоҷагӣ ба ҳодисаҳои ногаҳонии табиӣ гирифтор шуду як қисми зироатро талаф дод, дар он сурат ин бо тасдиқнома бояд тасдиқ шуда бошад, нусхаи тасдиқнома бояд ба саволнома замима карда шавад.

ҚИСМИ IV. МАНБАИ АСОСИИ ОБЁРИИ ЗИРОАТҲОИ КИШОВАРЗӢ

Дар ин қисм чор намуди асосии манбаи асосии обёрии зироатҳои кишоварзӣ номбар карда шудааст. Агар хоҷагии мазкур аз якчанд манбаи обёрӣ истифода бурда бошад, он гоҳ ҳамон манбаеро давра кашида мешавад, ки асосӣ ба ҳисоб меравад.

Дар зери мафҳуми «обдиҳии мошинӣ» истифодаи оби рӯизаминӣ фаҳмида мешавад, ки тавасути насосҳо аз ягон манбаи об (дарё, канал, кул ва ғайраҳо) кашида мешавад.

ҚИСМИ V. САРШУМОРИ ЧОРВО ТО 1 НОЯБРИ СОЛИ 2013

Ҷиҳати роҳ надодан ба баҳисобгирии такрорӣ ё баҳисоб нагирифтан, чорвои мавҷуд ҳисобида мешавад, яъне чорвое, ки дар хоҷагӣ дар шакли натура (асл) қарор дорад. Ба таври амалӣ саршумори чорвои мавҷуд дар рама (подаи) хоҷагӣ то 1 ноябри соли 2013 баҳисоб гирифта шудааст. Дар зери мафҳуми «гӯсола, бара, бузғола,тойча гирифта шудааст» тамоми чорвое, ки то 1 ноябри соли 2013 аз як сола хурд аст, фаҳмида мешавад, чорвое, ки то ҳамин сана дар хоҷагӣ мавҷуд аст, сарфи назар аз он ки оё ин чорво насли худӣ буданд ё харида шудаанд.

Истеҳсоли гӯшт ба таври қатъӣ дар вазни зинда ҳисоб карда мешавад. Вазни зиндаи чорво – ин вазне мебошад, ки чорвои бар кашидашударо то заҳби вай муайян мекунад. Вазни зинда аз вазни холиси чорво, инчунин аз вазни куштаи он фарқ мекунад.

Дар байни чорвои корӣ, ба таври алоҳида чорвои зерин ба ҳисоб гирифта мешавад: барзагови корӣ дар сатри 03 (ҷадвали 1) ва аспи корӣ дар сатри 04 (ҷадвали 4). Чорвои корӣ, чорвое ба ҳисоб мераванд, ки барои шудгору коркарди замин, барои ҳамлу нақли бор ва ё барои саворӣ (асп) истифода мешаванд.

Саршумори чорвои калони шохдор дар сатрҳои 01 то 09 дар сатрҳои 10-11 ҷадвали 1 нишон дода мешавад. Дар қисми чорвои калони шохдор аз сутуни 1 то 9 бо намудҳои алоҳида ва зотҳои он (типи тоҷикии сиёҳало, типи тоҷикии швитсу зебумонанд, қазоқии сарсафед, қалмиқӣ, абердиноангусс) ва дар сутуни 7 ҷамъи чорвои зотӣ, дар сутуни 8 чорвои маҳаллӣ, дар сутуни 9 қутосҳо ва дар сутуни 10 ҳамагӣ чорвои калони шохдор нишон дода мешавад. Дар сатри 10 истеҳсоли гӯшт (бо вазни зинда) ва дар сатри 11 истеҳсоли шир (бо сентнер) нишон дода мешавад. Барои муайян намудани миқдори шири давраи ширдиҳӣ маъмулан қариб 10 моҳ барои чорвои калони шоҳдор ва қариб 5 моҳ барои қутосҳо ба ҳисоб гирифта мешавад. Вобаста ба марҳалаи давраи ширдиҳӣ, инчунин вобаста ба сифати хӯроки чорво дар давоми сол, ширдушӣ ба таври назаррас тағиир меёбед. Ин низ ба ҷадвали 3 (бузҳо) ва ҷадвали 4 (аспҳо) дахл дорад.

Мисол: ба ҳисоби миёна ширдушии модагови якуми хоҷагӣ дар як рӯз 4 литр буд, давраи ширдиҳӣ бошад, 9,5 моҳ аст: 4 х 30 х 9,5 = 1140 литрро ташкил медиҳад. Ба ҳисоби миёна ширдушии модагови дуввуми хоҷагӣ дар як рӯз 3,5 литр буд, давраи ширдиҳӣ бошад, 9 моҳ аст: 3,5 х 30 х 9 = 945 литрро ташкил медиҳад. Истеҳсоли шири хоҷагӣ дар 12 моҳи охир: 1140 + 945 = 2085 литрро ташкил мекунад.

Саршумори гӯсфандони зотӣ ва маҳаллӣ дар сутунҳои 1 то 7 ва ҷамъи он дар сутуни 8 ҷадвали 2 нишон дода мешавад. Дар сатрҳои 01 то 04 саршумори гӯсфандҳо бо синну сол ва дар сатри 05 ҷамъи онҳо нишон дода мешавад. Дар сатри 06 истеҳсоли гӯшт (бо вазни зинда), дар сатри 07 истеҳсоли пашм ба ҳисоб гирифта мешавад. Саршумори бузҳои хушзот ва зотии маҳаллӣ дар сатрҳои аз 01 то 04 ва саршумори умумии онҳо дар сатри 05 ҷадвали 3 нишон дода мешавад.

Саршумори бузҳо дар сатрҳои 01 то 04 ва саршумори умумии он дар сатри 05 ҷадвали 3 нишон дода мешавад. Дар сутунҳои 1, 2 ва 3 бузҳои зотӣ, дар сутуни 4

бузҳои маҳаллӣ ва дар сутуни 5 ҷамъи умумии саршумори буз нишон дода мешавад. Дар сатри 06 истеҳсоли гӯшти буз бо вазни зинда, дар сатри 07 истеҳсоли шир (бо литр), сатри 08 истеҳсоли пашми буз ва дар сатри 09 тибити буз (бо килограмм) нишон дода мешавад. Тибити буз дар натиҷаи шона кардани буз (бо килограмм) истеҳсол карда мешавад.

Ҷадвали 4 дар бораи саршумори асп маълумот медиҳад. Ба гуруҳи аспҳои зотӣ, инҳо дохил мешаванд: дар сутунҳои 1 то 4 зоти тоҷикӣ, қарабоирӣ, лақайӣ, англисӣ ва дар сутуни 5 ҷамъи аспҳои зотӣ, дар сутуни 6 ҷамъи аспҳои маҳаллӣ ва дар сутуни 7 саршумори умумии аспҳо нишон дода мешавад. Дар сатрҳои 01 - 05 саршумори асп аз руи синну сол ва дар сатри 06 ҳамаи намуди асп нишон дода мешавад. Дар сатри 07 истеҳсоли гушти асп бо вазни зинда ва дар сатри 08 истеҳсоли шир нишон дода мешавад.

Дар ҷадвали 5 ҳамин фасл саршумори парранда дар сутунҳои 1 то 8 бо намудҳои алоҳида ва дар сутуни 9 саршумори умумии парранда нишон дода мешавад. Дар сутунҳои 1 ва 2 мокиёнҳо дар назаранд. Дар сатри 01 саршумори умумӣ, аз он ҷумла сатри 02 саршумори мокиёнҳо, сатри 03 саршумори чӯҷа нишон дода мешавад. Истеҳсоли гӯшт дар сатри 04 бо вазни зинда ва истеҳсоли тухм дар сатри 05 (бо 1000 дона) нишон дода мешавад.

Маълумот дар бораи дигар намуди чорво дар ҷадвали 6, ба монанди саршумори харгуш ва саршумори шутур оварда мешавад. Дар сатри 01 саршумори харгуш ҳамагӣ аз он ҷумла дар сатри 02 харгушҳои зоён, сатри 03 саршумори умумии шутур ва аз он ҷумла дар сатри 04 шутурҳои мода нишон дода мешавад. Дар хоҷагиҳои ҷумҳурӣ дар ҳама шаклҳои моликият парвариши харгуш ва шутур ҳарчанд кам бошад ҳам, истеҳсоли гушти харгуш дар сатри 05 ва истеҳсоли гӯшти шутур дар сатри 06 ба ҳисоб гирифта мешавад. Агар хоҷагии мазкур дар тавозуни худ хар ва хачир дошта бошад, он гоҳ дар сатри 07 саршумори онҳо нишон дода мешавад.

Дар ҷадвали 7, занбури асал ба ҳисоби оила нишон дода мешавад. Дар як қутти ду се оила ҷойгир шуданаш мумкин аст. Истеҳсоли асал ба ҳисоби килограмм нишон дода мешавад.

Истеҳсоли пилла дар ҷадвали 8 бо вазни физикӣ нишон дода мешавад.

Ҳамчунин дар ҷадвали 9, парвариши моҳӣ ва сайди он дар сатрҳои 01 ва 02, ва намудҳои он дар сутунҳои 2 то 7 ба ҳисоб гирифта мешавад. Парвариши моҳӣ ба ҳисоби дона ва сайди моҳӣ ба ҳисоби сентнер нишон дода мешавад. Парвариши моҳӣ дар ҳавз ё кӯл парваришёбанда ва истеҳсоли моҳӣ микдори моҳие, ки сайд карда шудааст ба ҳисоб меравад.

ҚИСМИ VI. МАҲСУЛОТИ ИСТЕҲСОЛКАРДАШУДА ВА САРФИ ОН БА 1 НОЯБРИ СОЛИ 2013

Дар қисми **VI** саволнома маҳсулоти истеҳсолкардашуда ва сарфи он то 1 ноябри соли 2013 дар ҳолати аслӣ нишон дода мешаванд. Дар сатрҳои 01 то 21 намудҳои асосии маҳсулотҳо, дар сутунҳои 1 истеҳсоли умумии маҳсулот, дар сутуни 2 истеъмоли маҳсулот дар хоҷагии худӣ, сутуни 3 хароҷот барои тухмӣ, сутуни 4 маҳсулоти фурухташуда, сутуни 5 талафоти маҳсулот, дар сутуни 6 дигар намуди хароҷот, яъне хароҷотҳое,ки дар сутунҳои аз 2 то 5 пешбинӣ нашудааст, нишон дода мешавад ва дар охири ҷадвал дар сутуни 7 маҳсулоти боқимонда нишон дода мешавад. Ҳамин тарзи ҳисоб аз сатри 01 зироатҳои ғалладона то сатри 21 пилла, истифода бурда мешавад.

Миқдори зироати кишоварзии истеҳсол кардашуда (сутуни 1 «истеҳсол карда шудааст» бояд бо иттилооти ҷамъоварӣ кардашудаи дар бораи ҳосил (фасли II, ҷадвали 1, сутуни 2, саҳифаҳои 2 – 4 саволнома) як хел – мушаххас бошад.

Бояд рӯнавис карда шавад (ба сутуни 1) аз:

- «Зироатҳои ғалладона» (фасли III ,ҷадвали 1, **сатри 140**, сутуни 2, [саҳифаи 2]);
- «Гандуми тирамоҳӣ» + «Гандуми баҳорӣ» (фасли III ,ҷадвали 1, **сатри 10 + сатри 40**, сутуни 2, [саҳифаи 2]);
- «Шолӣ» (фасли III ,ҷадвали 1, **сатри 90, сутуни 2 + сутуни 6** , [саҳифаи 2]);
- «Ҷуворимакка барои дон» (фасли III ,ҷадвали 1, **сатри 80, сутуни 2 + сутуни 6**, [саҳифаи 2]);
- «Картошка» (фасли III ,ҷадвали 1, **сатри 260, сутуни 2 + сутуни 6** , [саҳифаи 3]);
- «Сабзавот – ҳамагӣ» (фасли III ,ҷадвали 1, **сатри 360, сутуни 2 + сутуни 6** , [саҳифаи 3]);
- «Бехпиёз» (фасли III ,ҷадвали 1, **сатри 320, сутуни 2 + сутуни 6** , [саҳифаи 3]);
- «Сабзӣ» (фасли III ,ҷадвали 1, **сатри 310, сутуни 2 + сутуни 6** , [саҳифаи 3]);
- «Помидор» (фасли III ,ҷадвали 1, **сатри 290, сутуни 2 + сутуни 6** , [саҳифаи 3]);
- «Зироати полизӣ – ҳамагӣ» (фасли III ,ҷадвали 1, **сатри 400, сутуни 2 + сутуни 6** , [саҳифаи 4]);
- «Пахта» (фасли III ,ҷадвали 1, **сатри 150**, сутуни 2, [саҳифаи 2]);

Миқдори меваю ангури истеҳсол кардашуда (сутуни 1 «истеҳсол карда шудааст») бояд бо иттилооти ҷамъоварӣ кардашудаи дар бораи ҳосил (фасли III, ҷадвали 2 ва 3, сутуни 2, саҳифаҳои 4 – 6 саволнома) як хел – мушаххас бошад.

Бояд рӯнавис карда шавад (ба сутуни 1) аз:

- «Меваҳо - ҳамагӣ» (фасли III ,ҷадвали 2, **сатри 280**, сутуни 2, [саҳифаи 5]) + (фасли III ,ҷадвали 3, **сатрҳои 10+20+30+40+50+60+70+80+90+100+110**, сутуни 3,[саҳифаи 6]);
- «Себҳо» (фасли III ,ҷадвали 2, **сатри 10**, сутуни 2, [саҳифаи 4]) + (фасли III ,ҷадвали 3, **сатри 11**, сутуни 3,[саҳифаи 6]);
- «Зардолуҳо» (фасли III ,ҷадвали 2, **сатри 90**, сутуни 2, [саҳифаи 5]) + (фасли III,ҷадвали 3, **сатри 24**, сутуни 3,[саҳифаи 6]);
- «Токзорҳо» (фасли III ,ҷадвали 2, **сатри 310**, сутуни 2, [саҳифаи 5]) + (фасли III,ҷадвали 3, **сатри 130**, сутуни 3,[саҳифаи 6]);

Миқдори маҳсулоти истеҳсол кардашудаи чорвопарварӣ (сутуни 1 «истеҳсол карда шудааст») бояд бо иттилооти ҷамъоварӣ кардашудаи (фасли V, ҷадвали 1 - 9, сутунҳои гуногун, саҳифаҳои 6 – 8 саволнома) як хел – мушаххас бошад.

Бояд ба сутуни 1 рӯнавис карда шавад «Гӯшт – дар вазни зинда» (сатри 16) аз:

«Гӯшти гов» (фасли V, ҷадвали 1, **сатри 10**, сутуни 10, [саҳифаи 6]); + **«Гушти гӯсфанд»** (фасли V, ҷадвали 2, **сатри 06**, сутуни 8, [саҳифаи 7]); + **«Гушти буз»** (фасли V, ҷадвали 3, **сатри 06**, сутуни 5, [саҳифаи 7]); + **«Гушти асп»** (фасли V, ҷадвали 4, **сатри 06**, сутуни 7, [саҳифаи 7]); + **«Гушти мурғ»** (фасли V, ҷадвали 5, **сатри 04**, сутуни 9, [саҳифаи 7]); + **«Гушти харгӯш»** (фасли V, ҷадвали 6, **сатри 05**, сутуни 1, [саҳифаи 8]); + **«Гушти шутур»** (фасли V, ҷадвали 6, **сатри 06**, сутуни 1, [саҳифаи 8]);

Бояд ба сутуни 1 рӯнавис карда шавад «шир» (сатри 17) аз:

«Шири гов» (фасли V, ҷадвали 1, **сатри 11**, сутуни 10, [саҳифаи 6]); + **«Шири буз»** (фасли V, ҷадвали 3, **сатри 07**, сутуни 5, [саҳифаи 7]); + **«Шири асп»** (фасли V, ҷадвали 4, **сатри 08**, сутуни 7, [саҳифаи 7]);

<u>Диққат:</u> «Шири буз» -ро аз литр бо сентнер (100 литр = 1 сентнер) ҳисоб кардан лозим аст.

Бояд ба сутуни 1 рӯнавис карда шавад «тухм – ҳазор дона» (сатри 18) аз:
«истеҳсоли тухм – ҳазор дона» (фасли V, ҷадвали 5, **сатри 05**, сутуни 9, [саҳифаи 7]);

Бояд ба сутуни 1 рӯнавис карда шавад «асал» (сатри 19) аз:
«истеҳсоли асал - кг» (фасли V, ҷадвали 7, **сатри 02**, сутуни 1, [саҳифаи 8]);

<u>Диққат:</u> «истеҳсоли асал» - ро аз килограмм бо сентнер (100 кг = 1 сентнер) ҳисоб кардан лозим аст.

Бояд ба сутуни 1 рӯнавис карда шавад «моҳӣ» (сатри 20) аз:
«истеҳсоли моҳӣ - сентнер» (фасли V, ҷадвали 9, **сатри 02**, сутуни 1, [саҳифаи 8]);

Бояд ба сутуни 1 рӯнавис карда шавад «пилла» (сатри 21) аз:
«истеҳсоли пилла - кг» (фасли V, ҷадвали 8, **сатри 01**, сутуни 1, [саҳифаи 7]);

<u>Диққат:</u> «истеҳсоли пилла - кг» - ро аз килограмм бо сентнер (100 кг = 1 сентнер) ҳисоб кардан лозим аст.

ҚИСМИ VII. БОРДОРКУНИИ ЧОРВО

Дар ин қисми саволнома саршумори чорвое, ки дар давраи ҳисобот бордор карда шудааст, ба ҳисоб гирифта мешавад. Дар сутуни якум ҳамаи саршумори чорво бордоркардашуда дар сутуни дуюм аз он ҷумла бо тарзи сунъӣ бордоркардашуда ба ҳисоб гирифта мешавад.

Дар сатрҳои 01 саршумори модагов ва ғуноҷинҳо, сатри 02 аз он ҷумла ғуноҷинҳо, сатри 03 – гусфанду бузҳо ва дар сатри 04 байталҳои бордоркардашуда нишон дода мешаванд.

ҚИСМИ VIII. ИМОРАТҲО (ОҒИЛХОНАҲО) БАРОИ ЧОРВО ВА ИНШООТҲОИ НИГОҲ ДОШТАНИ МАҲСУЛОТИ КИШОВАРЗӢ

Дар сатри 01 оғилхонаҳо барои чорвои калони шохдор ба ҳисоби ҷой нишон дода мешавад, дар сутуни 1 миқдори иншоот, сутуни В воҳиди ченак ва дар сутуни 2 бузургӣ, иқтидор нишон дода мешавад. Агар барои чорвои калон ҷой ҷудо карда нашуда бошад, он гоҳ ба ҳисоби миёна барои чорвои калони шохдор 7 метри мураббаъ ба тариқи озод ё нобаста нигоҳ доштан ва барои чорвои майдо 2,0 то 2,5 метри мураббаъ ҳисоб карда мешавад. Дар сатрҳои 02, 03 ,04 низ ғунҷоиши чорво ба ҳамин тарз ҳисоб карда мешавад. Ҳисоби миёнаи моли майда дар оғилхонаҳо1,5 то 2,0 метри мураббаъ ва дар майдончаҳои кушода 2,0 то 4,0 метри мураббаъ ва барои парранда дар 1 метри мураббаъ то 4 сар парранда ҳисоб карда мешавад.

Дар сатри 05 ғунҷоиши анборҳои махсусгардонидашуда барои нигоҳ доштани ғалладона ва 06 барои нигоҳ доштани картошка, сабзавот ва мевагиҳо пур карда мешаванд. Анборҳое, ки барои захира намудани картошка, сабзавот, мевагиҳо ва дигар намуди маҳсулоти кишоварзӣ сохташуда бояд ҳуҷҷатҳои тасдиққунанда дошта бошанд, ҳаҷм ва иқтидори он дар ҳуҷҷатҳо бояд қайд шуда бошад. Дар сатри 07 осиёбҳои барқӣ ва обӣ, ки барои орд кардани гандум ва дигар намуди зироатҳои ғалладонагӣ истифода мешаванд, бо назардошти иқтидори онҳо, ки дар як соат чи қадар гандум ва ғалладонаро коркард карда метавонанд, нишон дода мешавад, Ҳамин тариқ агрегатҳои равғанкашӣ дар сатри 09 ҳисоб карда мешаванд. Дар сатри 10 - 11 ҷойҳои махсус барои куштани чорво ва парранда қайд карда мешавад. Дар сатрҳои 12 ғунҷоиши иншоотҳои (траншея) сенаж, силосхобонӣ, сатри 13 паркҳои нигоҳ доштани техника ва барои нигоҳ доштани пору сатри 15 ба ҳисоби тонна,

сатри 19 клиникаҳои байторӣ ва сатри 20 корхонаҳои хурди коркарди пахта нишон дода мешаванд.

ҚИСМИ IX. ТЕХНИКА ВА ОЛОТҲОИ КИШОВАРЗӢ

Ба саволи дар бораи техникаи кишоварзӣ тавре ҷавоб додан лозим аст, ки ҳамаи тракторҳо ва олот новобаста аз ҳолати ҷории онҳо ба ҳисоб гирифта шаванд.

Дар сатри 10 намудҳои асосии тракторҳои тасмачарх нишон дода мешавад, ба ин гуруҳи тракторҳо дохил мешавад: Т-4А бо намудҳояш, ДТ-75 бо намудҳояш, Т-150 бо намудҳояш. Дар сатри 20 намудҳои асосии тракторҳои чархдор нишон дода мешавад ва ба ин гурӯҳ дохил мешавад: тракторҳои тамғаи К-700 бо намудҳояш, Т-28 бо намудҳояш, МТЗ бо ҳамаи намудҳояш, ЮМЗ бо ҳамаи намудҳояш, Т-40 бо ҳамаи намудҳояш, Т-16,20, 25 ва дигар тракторҳои ҳамин тамғаҳо. Дар сатри 30 минитракторҳо ва дар сатри 40 ҳамаи тракторҳо ба ҳисоб гирифта мешавад. Дар сатри 50 ҳамаи экскаваторҳо, дар сатри 51 тасмачарх, сатри 52 чархдор нишон дода мешавад. Дар сатри 60 ҳамаи булдозерҳо, аз он ҷумла дар сатри 61 булдозерҳои тасмачарх ва 62 булдозерҳои чархдор ба ҳисоб гирифта мешавад. Дар сатрҳои 70 то 220 тамоми мошиноолот ва таҷҳизотҳои техникӣ ва дар сутунҳои 2,3,4, ва 5 давраи истифодаи техникаро аз 5 то 20 сол нишон медиҳанд. Трактор ва таҷҳизоте, ки аз дигар хоҷагӣ ё тракторҳои шахсии аҳолӣ муваққатан барои корҳои саҳроӣ ва дигар корҳо истифода шудааст, ба ҳисоб гирифта намешавад.

ҚИСМИ X. ҚУВВАИ КОРӢ

Дар сатри 01 шумораи коргарони машғули кор, сатри 02 кори доимӣ ва сатри 03 кори мавсимӣ ба ҳисоб гирифта мешавад. Машғули кори доимӣ ин коргароне ҳастанд, ки дар давоми сол дар хоҷагии мазкур фаъолият намудаанд, машғули корӣ мавсимӣ бошад, ҳамон коргароне, ки дар мавсими кишту кор ва ғунучини ҳосил, дигар корҳои саҳроӣ муваққатан ҷалбшуда ҳисоб карда мешавад. Дар сатри 04 кормандони синни қобили меҳнат (мардҳо аз 15 то 62 сола ва занҳо аз 15 то 57 сола) нишон дода мешаванд. Дар сутунҳои алоҳида шумораи мардҳо ва занҳо нишон дода мешаванд. Инчунин аз қувваи кобили меҳнат калон мардҳо аз 63 сола калон ва занҳо аз 58 сола калон ҳисоб карда мешаванд ва дар сатри 06 оварда мешаванд.

Ба субъектҳои хоҷагидор, аз қабили масалан, мактабҳо, муассисаҳо, идораҳо ва ғайраҳо, ки дар навбати аввал ба фаъолияти кишоварзӣ машғул нестанд, саволномаро танҳо он шаҳсоне пур мекунанд, ки ба таври афзалиятнок дар истеҳсолоти кишоварзии муассисаи мазкур машғуланд (масалан, боғбон ва ғайраҳо).

ҚИСМИ XI. ИСТИФОДАБАРИИ НУРИҲОИ МИНЕРАЛӢ ВА ОРГАНИКӢ

Дар ин қисм майдони зироатҳое, ки ба онҳо нуриҳои минералӣ ва органикӣ андохта шудааст, ба ҳисоб гирифта мешаванд. Дар сатри 01 майдони кишти зироатҳои кишоварзӣ ба ҳисоби гектар ва чи қадар ба ҳисоби тонна нуриҳои органикӣ ва минералӣ андохта шудааст, нишон дода мешавад. Ҳамин тариқ дар сатрҳои 02- боғҳо, 03- токзорҳо, 04 –чарогоҳҳо ва 05 – алафзорҳо ҳисоб карда мешаванд. Ба нуриҳои минералӣ дохил мешаванд: нуриҳои азотӣ (селитра, карбамид, сулфат аммоний, селитраи натрий, селитраи калий ва ғайра), нуриҳои фосфорӣ (суперфосфати оддӣ, суперфосфати гранулӣ, суперфосфати аммоний), нуриҳои калий (намаки калий, сулфати калий, омехтаи калий ва магний, калий хлор ва ғайра). Ҳамчунин дар ин қисм масоҳати кишти зироате, ки дар онҳо поруи органикӣ дода шудааст, нишон дода мешавад.

Ба нуриҳои органикӣ дохил мешаванд: пору (поруи чорвои калон, гӯсфанду буз, парранда), компост. Компост дар натиҷаи пӯсонидани баргу пояи растаниҳо, боқимондаи зироатҳо ва омехта намудани поруи чорво ҳосил мешавад ва ин яке аз намудҳои ғизоноктарини нуриҳои органикӣ ба ҳисоб меравад.

ҚИСМИ XII. ИСТИФОДАБАРИИ ЗАҲРХИМИКАТҲО

Дар ин қисм майдони зироатҳое, ки бо заҳрхимикатҳо коркард шудааст, ба ҳисоб гирифта мешаванд. Доруҳои захрдори кимиёвии кишоварзӣ асосан гербитсидҳо (зидди алафҳои бегона), фунгитсидҳо (зидди замбурғҳои сирояткунанда) ва инсектитсидҳо (зидди ҳашароти зараррасон) – ро дар бар мегиранд. Дар сатри 01 майдони кишти зироатҳои кишоварзӣ ҳамагӣ ба ҳисоби гектар ва чӣ қадар ба ҳисоби килограмм заҳрхимикатҳо хароҷот шудааст, оварда мешавад. Дар сатрҳои 02- боғҳо, 03- токзорҳо, 04- чарогоҳҳо ва 05- алафдаравҳо майдони умумии бо заҳрхимикатҳо коркардшуда ба ҳисоби гектар ва хароҷоти заҳрхимикат (чанд кг хароҷот шудааст), нишон дода мешавад. Заҳрхимикатҳо асосан бар зидди малах, хашаротҳои зараррасони зироатҳои кишоварзӣ, гербитсидҳо барои нест кардани алафҳои бегона ва ғайра истифода карда мешаванд. Доруҳои захрдори кимиёвиро бо ғилзатҳои гуногун дарёфт кардан мумкин аст. Баъзе доруҳоро пеш аз истифодабарӣ маҳлул кардан зарур аст. Дар сутуни 2 миқдори доруҳои захрдори кимиёвии истифодашавандаро дар ҳамон намуде, ки харида шудаанд, нишон додан лозим аст. Ҳатто дар ҳолате, ки агар аз як килограмм кам доруҳои захрдори кимиёвии истифода шуда бошад ҳам, дар он сурат миқдори онҳоро (на бештар ду аломат баъди вергул) гузоштан яъне нишон додан лозим аст.

ҚИСМИ XIII. МАВҶУДИЯТИ ШАБАКАҲОИ ОБЁРӢ ВА ЗАҲБУРУ ЗАҲКАШҲО

Ин фасл мавҷудияти шабакаҳои обёрӣ ва коллекторию заҳбурҳо, ҳамчунин шабакаи хатти қубурҳои об, ки бо километр дар тарози (баланси) хоҷагӣ қарор доранд, дар бар мегирад. Хамчунин «аз он ҷумла тоза кардашуда» - ро нишон додан лозим аст. Он чизе, ки ба «шабакаҳои обёрӣ» ва «шабакаҳои коллекторию заҳбурҳо» таалуқ дорад, дар ин ҷо махсусан каналҳои дохилихоҷагӣ дар назар гирфта мешавад (III. категорияҳо). Каналҳои дорои аҳамияти байнихоҷагиҳо (I ва II категорияҳо) набояд ҳамроҳ карда шуда бошанд, ҳамчунин аз қабили ҷӯйборҳои мавсимии дар заминҳо кофташуда. Ба «шабакаи коллектору заҳбур» (саволи 2) танҳо каналҳои кушода ҳамроҳ карда мешаванд, заҳбурҳои пушида (зеризаминӣ) набояд дохил карда шаванд. Фосилаи каналҳоро бо километр, бо аниқии то 2 рақам баъди вергул нишон додан лозим аст.

Дар саволнома 3 намуди мавҷудияти шабакаҳо ва заҳбуру заҳкашҳо дар тавозуни хоҷагии мазкур бударо ба ҳисоби километр ва аз он ҷумла тоза карда шударо нишон додан зарур меояд. Дар сутуни 1 ҷадвал маблағи ҷудошуда барои таъмири иншоотҳои гидротехникии обёрикунанда, дастгоҳҳиои таъмини барқ, дар сутуни 2 маблағи хароҷотшуда, яъне иҷрои корҳои пешбинишуда дар сатрҳои 01 то сатри 10- ро дар бар мегирад. Маблағи ҷудошуда дар соли 2013 барои тоза кардани шабакаҳои обёришаванда ва таъмири дигар таҷҳизоту иншоотҳо аз ҳисоби худи хоҷагӣ ба ҳисоби ҳазор сомонӣ нишон дода мешавад. «Воситаҳои масрафшуда» (сутуни 2) воситаҳои хусусии хоҷагӣ, ҳамчунин воситаҳои ҷудо кардашударо дарбар мегиранд. Дар ҳолате, агар якчанд хоҷагӣ якҷоя каналҳо ё иншоотро таъмир ё тоза

карда бошанд, дар он сурат ҳар кадом хоҷагӣ бояд танҳо ҳиссаи хароҷоти худро нишон диҳанд.

ҚИСМИ XIV. ТАНАЗЗУЛИ (ДЕГРАДАТСИЯИ) ЗАМИН

Маънои деградатсия аз гардиш ё ин, ки аз истифода баромадани замин мебошад. Ботлоқшавӣ, шуршавӣ, шуста бурдани замин, набудани об барои обёрӣ ва дигар сабабҳо ба паст шудани сифати замин, кам шудани ҳосилнокии зироатҳо ва ё умуман аз ҳосил мондани замин оварда мерасонад.

Дар сатрҳои 01 то 05 қисми заминҳое, ки бо сабабҳои дар боло зикргардида аз истифода баромадааст, нишон дода мешаванд. Дар сутуни ҳамагӣ чи қадар замин аз истифода баромадааст ва аз он чи қадар заминҳои обӣ мебошад. Дар сатри 06 дар шакли ҷамъ ҳамагӣ масоҳати умумии заминҳои аз истифода баромада, дар сутуни 3 мӯҳлати истифода нашудани замин нишон дода мешавад.

ҚИСМИ XV. ЗАМИНҲОИ ҲИФЗИ ТАБИАТ ВА ХОҶАГИИ ҶАНГАЛ

Дар сатри 01 масоҳати ҷангалу бешазор, дар сутуни 1 ҳамагӣ масоҳати умумии ҷангалу бешазор, дар сутуни 2 аз он заминҳое, ки мутобиқи тавозуни замин ба ҳисоби заминҳои обӣ гузаронида шудааст, нишон дода мешавад. Дар сатри 02 майдони умумии буттазор, 03 дигар намуди заминҳо ва дар сатри 04 масоҳати умумии заминҳои ҳифзи табиат ва хоҷагии ҷангал ба ҳисоб гирифта мешавад.

ҚИСМИ XVI. МАСОҲАТИ ОБАНБОРҲО, КӮЛҲО ВА ҲАВЗҲОИ МОҲИПАРВАРӢ

Дар сатрҳои 01, 02, 03 масоҳати обанборҳо, кӯлҳо ва ҳавзҳои моҳипарварӣ ба ҳисоби гектар дар сутуни 1 «ҳамагӣ» ва дар сутуни 2 аз он ҷумла: зиёда аз 10 сол дар истифода қарор дорад, нишон дода мешавад. Дар сатри 04 ҷамъи умумии обанборҳо, кӯлҳо ва ҳавзҳои моҳипарварӣ ба ҳисоб гирифта мешавад.

ҚИСМИ XVII. МАЪЛУМОТ ДАР БОРАИ ҚАРЗҲОИ ГИРИФТАИ ХОҶАГӢ ДАР СОЛИ 2012

Дар ин қисми саволнома хоҷагии мазкур аз кадом намуди қарзҳо дар соли 2012 истифода бурдааст, маълумот оварда мешавад. **(Диққат: дар соли 2012, на дар соли 2013 !)** Агар ягон намуди қарз истифода шуда бошад, он гоҳ қарз бо ифодаи сомонӣ ё доллари амрикоӣ нишон дода мешавад. Дар ин сатр фақат маблағи қарзие, ки барои ташкил ва ривоҷ додани соҳаи кишоварзӣ, яъне барои беҳтар кардани коркарди замин, хариди техникаи кишоварзӣ, нуриҳои минералӣ, заҳрхимикатҳо, тоза кардани ҷую заҳбурҳо, беҳтар намудани ҳолати мелиоративии замин, ба гардиш даровардани заминҳои бекорхобида ва афзун гардондани маҳсулоти кишоварзӣ равона шудаанд, нишон дода мешавад. Дар зери мафҳуми қарзи имтиёзнок (сатрҳои 21 ва 31) қарордодҳои қарзие дар назар дошта мешаванд, ки онҳо аз рӯи фоизҳои хеле паст, нисбат ба бозори умумии қарзи сармоя пешниҳод карда мешаванд. Меъёри фоизи қарзи имтиёзнок маъмулан аз қарзҳои маъмулӣ 7 – 9 фоиз кам мебошад.

ҚИСМИ XVIII. ИСТИФОДАИ ЧАРОГОҲҲОИ ДУРДАСТ ДАР СОЛИ 2013

Қисми XVIII дар бораи он иттилоот медиҳад, ки он чарогоҳҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон, ки аз деҳа (шаҳри) - и худ хеле дур воқеъ шудаанд, на ҳар рӯз чорво ба маҳалли аҳолинишини худ баргашта метавонад. Дар ин гуна ҳолатҳо интиқоли

чорво ба чарогоҳ 1 рӯз ва бештар давом мекунад. Савол дар худ истифодаи чарогоҳҳои зимистона (зимистони соли 2012 – 2013) ва чарогоҳҳои тобистона (тобистони соли 2013) – ро дар бар мегирад.

Агар хоҷагӣ (муассиса) чарогоҳи дурдасти зимистонаи соли 2012 – 2013 ё тобистонаи соли 2013 истифода бурда бошанд, дар он сурат саршумор ва намуди чорво (сутунҳои 1 ва 6), инчунин давомнокии чарониданро аз рӯи намудҳои чорво (сутунҳои 2 ва 7) аниқ карда шавад. Давомнокии ҳадди ақали чаронидан бояд на камтар аз ду ҳафта, ё 0,5 моҳро ташкил диҳад. Агар давомнокии чаронидан мӯҳлати аз як моҳ зиёдтар (30 рӯз) – ро ташкил намояд, дар он сурат мӯҳлати чарониданро то ду ҳафта, ё 0,5 моҳ пурра нишон додан лозим аст.

Масалан: давомнокии чаронидан 5 моҳу 10 рӯз бошад, онро дар шакли «5,5» моҳ, ё давомнокии чаронидан 5 моҳу 25 рӯз бошад, онро дар шакли «6» моҳ дарҷ намудан лозим аст.

Барои муайян намудани маҳалли чаронидан дар ҷадвал 3 сутун барои чарогоҳи зимистона (сутунҳои 3,4,5) ва 3 сутун барои чарогоҳи тобистона (сутунҳои 8,9,10) ҷудо карда шудааст. Агар ягон намуди чорво дар ҳудуди ҷамоати худӣ чаронида шуда бошад, дар он сурат «1» дар «сутуни 3» (чарогоҳҳои зимистона), ё «1» дар «сутуни 8» (чарогоҳҳои тобистона) гузошта шавад. Агар дар ҳудуди дигар ҷамоати ноҳияи худӣ чорво чаронида шуда бошад, дар он сурат «1» дар «сутуни 4» (чарогоҳҳои зимистона), ё «1» дар «сутуни 9» (чарогоҳҳои тобистона) гузоштан лозим аст. Дар ҳолати чарониدани чорво дар ҳудуди дигар ноҳия, лозим аст, ки рамзи ноҳияро аз рӯйхате, ки дар поёни ҷадвал қарор дорад, дар «сутуни 5» ва дар «сутуни 10» гузошта шавад.

<u>Диққат:</u> аз се намунаи фаслҳои ҷадвал «маҳалли чаронидан», ҳам барои чарогоҳҳои тобистона ва ҳам барои чарогоҳҳои зимистона, танҳо як сутунро барои посух аз рӯи ҳар кадом намуди чорво интихоб кардан лозим аст. Ду сутуни боқимандаро холи мондан зарур аст.

Масалан: хоҷагӣ (муассиса), ки 20 сар чорвои калони шохдор (ЧКШ) ва 45 сар гусфанд дорад. Дар давраи зимистон (соли 2012 – 2013) тамоми чорво дар хоҷаги таъмин карда шуданд. Азбаски чарогоҳҳои дурдасти зимистона истифода нашуданд, сутунҳои «1 – 5» холӣ боқӣ мемонанд. Дар давраи тобистони соли 2013 хоҷагӣ (муассиса) 12 сар чорвои калони шохдорро (ЧКШ) ба чарогоҳи тобистонаи ҷамоати худӣ ба мӯҳлати 5,5 моҳ фиристод, ва 45 сар гӯсфандро бошад, ба чарогоҳи тобистонаи дигар ноҳия (масалан ба ноҳияи Айнӣ) ба мӯҳлати 6 моҳ. Дар ин мисол ҷадвал бояд ба таври зайл дарҷ гардад:

Намудҳои чорво	рамзи сатрҳо	Чарогоҳи зимистонаи солҳои 2012/2013					Чарогоҳи тобистонаи соли 2013				
		сар-шумор	давом-нокии чарони-дан	Маҳалли чаронидан			сар-шумор	давом-нокии чарони-дан	Маҳалли чаронидан		
				ноҳияи худӣ ва ҷамоати худӣ	ноҳияи худӣ, вале ҷамоати дигар	дигар ноҳия			ноҳияи худӣ ва ҷамоати худӣ	ноҳияи худӣ, вале ҷамоати дигар	дигар ноҳия
		сар	**моҳҳо**	**ҳа – 1**	**ҳа – 1**	**рамзҳо**	**сар**	**моҳҳо**	**ҳа – 1**	**ҳа – 1**	**рамзҳо**
А	Б	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
чорвои калони шохдор	01						12	5,5	1		
гӯсфандон	02						45	6			13

Дар ҳолате, агар чорво (масалан, гусфандон) дар давоми мавсим дар якчанд чарогоҳҳои ноҳияҳои гуногун чаронида шуда бошад, дар он сурат барои хӯроки чорво маҳалли чаронидан ҷои муҳимтарро муайян кардан лозим аст.

Масалан: хоҷагӣ (муассиса) рамаи гӯсфандонро дар чарогоҳҳои ноҳияҳои гуногун ё ҷамоатҳо, ё як рамаро ба ду рама тақсим карда, дар ноҳияҳои гуногун чаронад, дар он сурат дар «сутуни 6» саршумори умумии рамаро нишон додан лозим аст; дар «сутуни 7» давомнокии миёнаи чаронидан; дар «сутунҳои 8 – 10» ҷойи муҳимтаринро барои чаронидану хӯроки чорво нишон додан лозим аст.

Пас аз пур кардани саволнома роҳбари хоҷагӣ ва шахси мутасаддӣ ба он имзо гузошта ба мақомоти омори маҳалли ҷойгиршудаи хоҷагӣ, дар мӯҳлати пешбинишуда месупоранд.